

به نام خداوند جان و خرد

اصول و فلسفه تربیت بدنی

تألیف:

دکتر سیدامیر احمد مظفری - دکتر حسین پورسلطانی زرنندی

بامداد کتاب

ناشر تخصصی کتاب‌های تربیت بدنی و ورزشی

بامداد کتاب ناشر تخصصی تربیت بدنی و ورزشی

اصول و فلسفه تربیت بدنی

دکتر سیدامیر احمد مظفری - دکتر حسین پورسلطانی زرنندی

♦ تایپ و صفحه آرایی: بامداد کتاب

♦ نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۵

♦ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

♦ قطع: وزیری - ۲۴۰ صفحه

♦ قیمت: ۳۰۰۰ تومان

♦ شابک: ۹۶۴-۸۱۳۱-۵۵-۴

♦ کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

♦ شماره ثبت کتاب: ۵۵۵

♦ شماره کتاب (سری تربیت بدنی): ۵۳

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و جز اینها برای ناشر محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر ماخذ بلامانع است).

مظفری، امیراحمد، ۱۳۲۴- پور سلطانی زرنندی، حسین

اصول و فلسفه در تربیت بدنی / تألیف امیر احمد مظفری، حسین پور سلطانی -

ISBN: 964-8131-55-4

زرنندی. — تهران بامداد کتاب، ۱۳۸۴

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

۱. تربیت بدنی — فلسفه. الف. احمد مظفری، سیدامیر - پور سلطانی زرنندی.

حسین، ۱۳۴۵- ب. عنوان.

۶۱۳/۷

۶الف ۳۴۲/م

۸۳-۴۲۱۱۵م

کتابخانه ملی ایران

تهران، خیابان جمهوری، خیابان ۱۲ فروردین جنوبی، خیابان کمالزاده، شماره ۱۳

تلفن: ۵-۶۶۴۸۱۲۴۳ * * * نمابر: ۶۶۴۱۲۲۲۶

پشگفتار	علل نیاز به فلسفه	۶- زیبایی شناسی
اصول چیست؟	فلسفه و سطوح موردنظر	ادراکات انسان
منابع اصول	۱- سطح عاطفی	حقایق، اعتبارات و وهمیات
۱- مبانی تربیتی، اخلاقی و اعتقادی	۲- سطح واقعی	فلسفه تربیت بدنی
۲- مبانی فیزیولوژیکی و بیولوژیکی حرکتی	۳- سطح نظری یا توضیحی	مفاهیم مرتبط با تربیت بدنی
۳- مبانی روانی - اجتماعی	۴- سطح فلسفی	تربیت بدن
اصول چگونه عمل می کنند؟	۱- متافیزیک (ماوراءالطبیعه)	تربیت بدنی
آیا اصول تغییر می کنند؟	۲- معرفت شناسی	ورزش
کاربرد اصول علم و فلسفه	۳- ارزش شناسی	بازی
	۴- اخلاق	
	۵- منطق	

معنی لغوی	شاخه های ایده آلیسم از افلاطون
معنی اصطلاحی	دیدگاه هارولد تیتوس
علت پیدایش ایده آلیسم	الف- ایده آلیسم ذهنی
ویژگی های فلسفه ایده آلیسم	ب- ایده آلیسم عینی
آلیسم	ج- ایده آلیسم فردی
متافیزیک، معرفت شناسی و ارزش شناسی از دیدگاه ایده آلیسم	ایده آلیسم و تعلیم و تربیت
شاخه های ایده آلیسم	برنامه ایده آلیست ها
تعریف ایده آلیسم قدیم	نقش معلم و مربی
تعریف ایده آلیسم جدید	روش تدریس ایده آلیست ها
ایده آلیسم فیزیولوژیکی	شاگرد و ایده آلیسم
ایده آلیسم فیزیکی	ارزشیابی
	ایده آلیسم و تربیت بدنی
	نظریات برخی از صاحب نظران
	مکتب ایده آلیست

معنی لغوی	مدیر و مدیریت	جان دیوئی
معنی اصطلاحی	اصول سازماندهی مواد	چارلز پیرس
عوامل پیدایش پراگماتیسم	درسی	کرشن اشتاینر
ریشه‌های	فرهنگی	یادگیری و فرایند یادگیری
پراگماتیسم	ارزیابی	ویژگی‌های فلسفه پراگماتیسم
اصول پراگماتیسم	اهداف تربیت بدنی	در ارتباط با تعلیم و تربیت
هدف تعلیم و تربیت	نظریات برخی از صاحب‌نظران	در ارتباط با تربیت بدنی
شرط‌های لازم در تعلیم و تربیت	مکتب پراگماتیسم	
	ویلیام جیمز	

مقدمه	۱- بدن: متفاوت از عقل	معایب ارزش دوآلیسم
یک شخص چیست؟	(هدف دوآلیسم)	۳- بدن: مشارکت در عمل نه
جدایی بدن‌ها از افراد	جذابیت هدف دوآلیسم	در تفکر (عملکرد دوآلیسم)
بدن همانند ماشین	معایب هدف دوآلیسم	جذابیت عملکرد دوآلیسم
چهار تصویر از جدایی بدن- ماشین	۲- بدن هدایت شده به وسیله عقل (ارزش دوآلیسم)	معایب عملکرد دوآلیسم
	جذابیت ارزش دوآلیسم	۴- بدن: عمل کننده نماد غیرکلامی (زبان دوآلیسم)

مقدمه	تصویر جدید (پنج اصل هولیسم)
تعبیر اولیه هولیسم	هوش و عقل مؤثر (دو چهارگانه در خصوص تعبیر افقی افراد)
مزایا و معایب تعبیر	
هولیسیم	

معنی لغوی	معنی اصطلاحی	ریشه تاریخی
-----------	--------------	-------------

فصل هفتم - رئالیسم

۱۳۵

معنی لغوی	۴- رئالیسم در فلسفه اسلامی	برنامه ریزی و تهیه برنامه
معنی اصطلاحی	رئالیسم و تعلیم و تربیت	مربی و روند یادگیری (آماده
مبانی فلسفی رئالیسم	اهداف تعلیم و تربیت	سازی استاد)
رئالیسم بر چه نکاتی استوار است؟	برنامه آموزشی	ارزیابی
انواع رئالیسم	برنامه تربیت عمومی	تربیت بدنی و تفریحات سالم
۱- رئالیسم مدرسی	مواد برنامه و نقش آنها	و جایگاه آن در فلسفه
۲- رئالیسم جدید	نقش مدرسه	رئالیسم
۳- رئالیسم انتقادی	روش تدریس معلم	نظریات ارسطو
	یادگیرنده و جریان یادگیری	

فصل هشتم - رئالیسم اسلامی

۱۵۵

مبانی متافیزیکی (اصل اول تا هشتم)	۱- اصلاح رابطه انسان با خدا	روش در مورد گرایش‌ها
معرفت شناسی در رئالیسم اسلامی (اصل اول تا پنجم)	۲- اصلاح رابطه انسان با خودش	اهداف تربیت بدنی
مبنای ارزش شناسی	۳- اصلاح رابطه انسان با جامعه	الف- اهداف عمومی
انواع اعتبارات	۴- اصلاح رابطه انسان با طبیعت	ب- اهداف اختصاصی
۱- اعتبارات ثابت	۵- اصلاح رابطه انسان با تاریخ	۱- تربیت بعد اخلاقی
۲- اعتبارات متغیر	برنامه	۲- تربیت بعد جسمانی
مراحل مختلف اعتبارات تربیت	الف- گرایش به حقیقت	۳- تربیت بعد عقلایی
هدف تربیت	ب- گرایش به اخلاق	۴- تربیت بعد مهارتی
	ج- گرایش به زیبایی	۵- تربیت بعد عاطفی
	روش	۶- تربیت بعد اجتماعی

فصل نهم - ناتورالیسم (بهزیلیسم)

۱۷۵

معنی لغوی	نظرگاه‌های مختلف در مکتب	۲- طبیعت گرایی انتقادی
معنی اصطلاحی	ناتورالیسم	۳- خدایی شناسی طبیعی
	۱- طبیعت گرایی ماتریالیستی	اصول فلسفی ناتورالیسم

متافیزیک، معرفت شناسی و ارزش شناسی در ناتورالیسم	پیشرفت تربیت بدنی در ناتورالیسم	نظریات برخی از صاحب نظران مکتب ناتورالیسم
الف- متافیزیک طبیعت گرایی	اصول آموزش و روش های تربیت بدنی در ناتورالیسم	ژان ژاک روسو
ب- معرفت گرایی طبیعت گرایی	اهداف تربیت بدنی و تفریحات سالم	کلاپارد
ج- ارزش شناسی طبیعت گرایی	توسعه عادات بهداشتی	پستالوزی
ویژگی های ناتورالیسم	حذف تصنع	مک کلوی
تعلیم و تربیت	مورد غفلت قرار گرفتن بدن	ویژگی های فلسفه ناتورالیسم
تربیت بدنی در دیدگاه ناتورالیسم	آثار طبیعی بازی	الف- در ارتباط با تعلیم و تربیت
		ب- تربیت بدنی در این دیدگاه

فصل دهم - اگزستانسیالیسم

۲۱۳

معنی لغوی	ویژگی های اگزستانسیالیسم	نظام آموزشی
معنی اصطلاحی	الف- یک جنبش اعتراضی	برنامه درسی
تقسیم بندی	ب- تشخیص وضع و حالت نامطلوب انسان	اگزستانسیالیسم و روش های تدریس در آموزش و پرورش
اگزستانسیالیست ها	ج- اعتقاد به برترین نظام هستی یا وجود	اگزستانسیالیسم و تربیت بدنی
مسئولیت بشر بنا بر عقیده ژان پل سارتر	د- تأکید بر روی تجربه های ذهنی	نظریه کارل یاسپرس
وانهادگی	ه- شناخت آزادی و مسئولیت	ویژگی های فلسفه
نومیدی	و- تأکید روی ضعف و ناامنی انسان	اگزستانسیالیسم
آزادی		
نظریه ارزشی		
نظام اخلاقی		

۲۲۳

منابع

۲۲۵

معرفی مولف

مقدمه مولفان

ما از آغاز و انجام جهان بی خبریم. اول و آخر این کهنه کتاب افتاده است بشر از زمانی که دارای شعور شد، در پی کشف این اوراق گم شده برآمد. این جستجو و نتایج آن، فلسفه نام دارد. فیلسوف برای توضیح فلسفه و ماهیت آن کتابها می‌نویسد، ولی شاعر این کار را در بیتی انجام می‌دهد.

مقصود از این جستجو، یافتن معنی زندگی و وجود است. به محض اینکه بشر به خود آگاهی رسید و اندیشیدن را آغاز کرد، دو سوال در ذهن او متبادر شد؟ زندگی چیست؟ و ماهیت جهانی که پیرامون خود می‌بیند، کدام است؟ ما نمی‌دانیم که او چه مدت در جهات گوناگون، کورکورانه ره سپرده است، ولی زمانی رسید که طریقی مشخص در پیش گرفت و شروع به پیشروی در طریق خرد و اندیشه کرد. این آغاز تفکر منظم بود. روزی که این پرسش که فلسفه چیست و ذات و مقصد و خواستگاه آن کدام است، پرسشی است که از دیرباز پرسیده شده و بسیاری از فیلسوفان و پیروان مکاتب گوناگون فلسفی پاسخ‌های متفاوتی به آن داده‌اند. برای نمونه، افلاطون فلسفه را که کوششی برای رسیدن به روشنائی "بودن" می‌داند و آن را روبروی سفسطه می‌گذارد که به گفته او پناه بردن به تاریکی "نبودن" است. ارسطو فلسفه را دانشی می‌داند که جستجوی نخستین اصل‌ها و علت‌ها است. کانت فلسفه را کوششی برای شناختن خواستگاه و ماهیت شناسی و همچنین حدود آن و رابطه مقاصد ذاتی خرد انسان با هر گونه شناسایی است. برای نیچه، فلسفه آفریدن ارزش‌های نو است. پیروان تفکر تحلیل منطقی مانند برتراند راسل، کار فلسفه را روشن‌گری مفهوم‌ها از راه تحلیل آن‌ها می‌دانند. برای کارل یا سپرسی، کار فلسفه، روشن‌گری و بیدار کردن انسان است.

تربیت بدنی در خود میراثی از اعصار گذشته دارد، و منابع آن از طبیعت بشر سرچشمه گرفته و اختلافات آن تحت تأثیر تغییرات محیط اقتصادی، صنعتی، مذهبی و فلسفی قرار داشته است، و اهداف آن نشان دهنده افکار و فلسفه‌های برجسته زمان و مکان بوده است.

در دنیای تکنولوژی و فضای پیچیده عصر ما، تعلیم و تربیت هنگامی مفهوم پیدا می‌کند که با دو ملاک داوری روبرو گردد. ملاک نخست مربوط به روند روبه رشد بیشتر و چند پارگی اجزاء (ایجاد رشته‌های تخصصی جدید) است، در حالی که ملاک دوم بقا یکپارچگی و ترکیب اجزاء با یکدیگر (اصول فلسفی یکسان) سروکار دارد.

در ارتباط با تربیت بدنی می‌توان ملاک‌های پیشرفت را یکی، ایجاد رشته‌ها و گرایش‌های جدید و رشد و توسعه و تنوع آن‌ها و وجود همبستگی میان آن‌ها از بعد آرمان‌ها و اصول می‌توان دانست.

تربیت بدنی و ورزش به عنوان یک حوزه علمی دانشگاهی در سال‌های بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و تربیت متخصصین تا سطح دکترا پیشرفت‌های چشم‌گیری داشته است. با گرایشی شدن دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا، نیاز به مدرس، امکانات آموزشی و پژوهشی و به ویژه کتب مرجع بیش از پیش دو چندان شده است.

این کتاب که نتیجه و ماحصل مطالعات و تدریس چندین ساله مؤلفین می‌باشد، اگر از کیفیتی علمی مورد قبول برخوردار باشد، شاید بتواند خلاء کتاب درسی در این حوزه را پر کند. ما می‌پذیریم که هر نوشته‌ای دارای ابهامات و اشکالاتی می‌باشد، به ویژه این که در نوشتن این کتاب ما خود را شاگردی در مقابل اساتید بزرگ و شناخته شده فلسفه کشور می‌دانیم و انتظار داریم راهنمایی‌های این اساتید و همکاران دانشگاهی و دانشجویان عزیز به ما کمک کند تا اشکالات محتوایی و فنی این کتاب را برطرف نمائیم.

سید امیر احمد مظفری

حسین پورسلطانی زرنندی